

fama fertur, adeunt, postulantes spiritum consilii
responsumque divinacionis. Quo accepto civitatem sta-
tuunt, nomenque inponunt Pragam. Post hinc invento
quodam sagacissimo atque prudentissimo viro, cui
10 tantum agriculture officium erat, responsione phito-
nissime principem seu gubernatorem sibi statuunt, vocitatum
cognomine Premizl, iuncta ei in matrimonio
supramemorata phitonissa virgine.

Sicque a clade et multiplici peste tandem eruti, dehinc
15 a supra memorato principe ex sobole eius rectores seu
duces preposuere sibi, servientes demoniorum simula-
cris et prophanis sacrificiorum ritibus bachantes, do-
nec ad extremum dominatus eiusdem regni pervenit
ad unum ex eisdem principibus ortum, vocitatum
20 Borivoi.

Hic cum excellentissime forme et egregie iuventutis
flore nitesceret, quodam tempore negotii sui populi-
que sibi commissi causa ducem suum vel regem Zuen-
tepulc Moravie adiit, a quo benigne suscipitur et ad
25 convivium pariter cum reliquis adsciscitur. Verum
sessionis ei locus inter Christicolos minime conceditur,
sed ritu paganorum ante mensam pavimento iubetur
insidere. Cuius presul Metudius iniurie condolens,
fertur dixisse ad eum: Ve, inquit, quod tu talis tantus-
30 que haut erubescis a principalibus repelli sedibus,
cum et ipse in fascibus ducatum obtineas, sed magis
cupias ob nefandam ydolorum culturam cum subulcis
humotenus incubare. At ille: Quid, inquit, ob huius-
cemodi rem pericli pacior vel quid boni michi con-
35 feret Christianitatis ritus? Si, inquit presul Metudius,
abrenunciaveris ydolis et inhabitantibus in eis demo-
nibus, dominus dominorum tuorum efficieris, cuncti-
que hostes tui subicientur dicioni tue et progenies tua
cottidie augmentabitur velut fluvius maximus, in quo
40 diversorum confluunt fluentia rivulorum. Et si, inquit

stiženi zhoubným morem, obrátili se, jak pověst vy-
pravuje, k nějaké hadačce se žádostí o dobrou radu
a o věštecký výrok. A když jej obdrželi, založili hrad
a dali mu jméno Praha. Potom naležše nějakého velmi
prozíravého a důmyslného muže, jenž se jenom orbou
zabýval, jménem Přemysla, ustanovili si ho podle
výroku hadaččina knížetem nebo vladařem, davše
mu za manželku svrchu řečenou pannu hadačku.

A když byli takto konečně vysvobozeni z rozličných
ran morových, stavěli si v čelo po svrchu řečeném
knížeti vladaře neboli vévody z jeho potomstva, slou-
žíce modlám a bůžkům a bujně slavíce oběti podle
pohanských obyčejů, až nakonec vláda nad tou zemí
připadla jednomu z rodu těchto knížat, jménem
Bořivojovi.

Skvěje se květem vynikající krásy a mladistvé síly,
navštívil tento jednoho času v nějaké záležitosti své
a lidu sobě svěřeného svého vévodu nebo krále Svato-
pluka na Moravě a byl od něho laskavě přijat a po-
zván společně s ostatními na hostinu. Ale nebylo mu
dovoleno usednouti mezi křesťany, nýbrž byl vyzván,
aby se posadil po způsobu pohanů před stolem na
podlahu. A tu prý mu řekl biskup Metoděj, jemuž
bylo líto jeho ponížení: „Jaká běda, ty, muž tak
vynikající, a nestydíš se, žes vyhoštěn zě sedadel kní-
žecích, ačkoliv sám také vévodskou moc a hodnost
máš, ale raději chceš pro hanebnou modloslužbu
s pasáky sviní na zemi seděti.“ On pak řekl: „V jaké
nebezpečnosti bych se vydal pro tuto věc, nebo co
dobrého by mi přineslo náboženství křesťanské?“
„Jestliže se zřekneš model a zlých duchů v nich
sfdlicích,“ pravil biskup Metoděj, „staneš se pánem
pánů svých a všichni nepřátelé tvoji budou podrobeni
moci tvé a potomstvo tvé každodenně vzrůstati bude
jako převeliká řeka, do níž se vlévají proudy rozlič-

Borivoi, res se ita habet, que mora est baptizandi? Nulla, inquit pontifex, tantum paratus esto ex integro corde credere in Deum patrem omnipotentem eiusque unigenitum, dominum nostrum Iesum Christum et in
45 Spiritum paraclitum, illuminatorem omnium fidelium, non tantum mundialis causa substancie, verum etiam capessende salutis tue anime pro acquirenda perhennitatis gloriosa palma atque percipienda societate sanctorum ineffabili leticia. His et huiusmodi
50 mellifluis exortacionibus accensa mens iuvenis estuabat gratiam baptismi percipere, et ut ne ulla mora fieret, cum suis omnibus, qui eum comitabantur, terretenus pedibus pontificis advoluti, obnixius postulavere. Quid plura? Mane facto ipsum ducem cum suis
55 triginta, qui advenerant, cathezizans, peractis ieiuniorum ex more sollempniis, sacrosancto baptismatis fonte innovavit pleniterque eum de fide Christi instruens, multis locupletatum donis ad propria redire concessit, tribuens ei venerabilis vite sacerdotem nomine Caych. Quique reversi in sua, in castello, cui vocabulum inerat Gradic, supradictum sacerdotem statuunt, fundantes ecclesiam in honore beati Clementis pape et martyris, multa detrimenta sathane ingerentes, populum Christo domino acquirentes.
60 Que cernens perfidus chelidrus, propriis armis sump-tis antiqua bella repetit. Populum cunctum Boemorum in furorem principis accendit, eo quod paternos mores relinqueret et novam atque inauditam sanctitatis legem Christianorum arriperet. Surgunt adversus eum uno animo eademque sententia suisque eum
70 a finibus perturbare conantur, seu etiam vitam auferre moliantur. Quo agnito princeps sese ab eis removit rursusque regem Zuentepulc seu pontificem Metudium Moravie repetivit. A quibus clarissime et ut
75 decebat suscipitur, aliquantulumque aput eos degens,

ných potoků.“ I řekl Bořivoj: „Jestliže tomu tak jest, co překáží, abych byl pokřtěn?“ „Nic,“ pravil biskup, „jen buď hotov z celého srdce věřit v Boha Otce všemohoucího a jeho Syna jednorozeného, Pána našeho Ježíše Krista, a v Ducha Utěšitele, osvětitele všech věřících, nejenom pro světské blaho, ale i pro spásu své duše, aby sis získal slavnou palmu věčnosti a stal se účastným společenství svatých v nevýslovné radosti.“ Tímto a podobným, jako med plynoucím povzbuzováním roznícená mysl jinochova prahla přijmouti milost křtu, i vrhnuv se s celou svou družinou na zem k nohám biskupovým, velmi snažně ho prosil, aby se tak bez prodlení stalo. Nač třeba více slov? Druhého dne poučil vévodu i s třiceti dvořany, kteří s ním přišli, o základech víry, a když podle obyčeje vykonali obřadný půst, obrodil je přeposvátným pramenem křtu. A když jej ve víře Kristově plně vzdělal, dovolil mu, obohativ ho mnohými dary, aby se vrátil domů, a dal mu s sebou kněze ctihodného života jménem Kaicha. Navrátivše se pak domů, usadili řečeného kněze na hrádku, jehož jméno bylo Hradec, a založili tam kostel ke cti blahoslaveného Klimenta, papeže a mučedníka, satanovi mnoho škod působíce a lid Kristu Pánu získávající.

Když to pozoroval onen věrolomný had, chopiv se svých vlastních zbraní, hleděl obnoviti starý boj. Ve veškerém lidu českém roznítil vzpouru proti knížeti, protože prý opouští otcovské mravy a přijímá nový a neslýchaný křesťanský zákon svatosti. Povstanou proti němu svorně a jednomyslně a snaží se ho vypuditi ze země, ba pokoušejí se i života ho zbaviti. Když to kníže poznal, odešel od nich a znovu se uchýlil na Moravu ke králi Svatoplukovi a k biskupu Metodějovi. I byl od nich přijat s velkou slávou a jak se slušelo a přebýváje u nich po nějakou dobu,